

Text kázání: Abakuk 3, 17 - 19

Je to odvážné vyznání, kterým Abakuk končí své proroctví. Proti představě naprostého krachu, neúspěchu a zkázy lidského života v něm stojí jásavá píseň k oslavě Boha. Jak k tomu Abakuk dospěl? Kde vzal sílu k takovému přesvědčivému vyznání?

K pochopení jeho zápasu se vraťme na začátek jeho proroctví. Úryvky z něj jsme slyšeli v prvním biblickém čtení. Potkáváme tam proroka křičícího k Bohu. Nachází se ve světě korupce, násilí a nespravedlnosti. A vyčítavě volá k Hospodinu: *„Jak dlouho ještě? Volám a ty neslyšíš, úpím k tobě pro násilí a ty nezachraňuješ.“* Obracejí se k němu spravedlivě rozhořčen, že se Bůh nechová tak, jak by měl. Dostává odpověď. Bůh mu řekne, že dá povstat nepřátelské armádě Kaldejců, která přijde a zničí všechno. Bude hůř. Abakuk se zhrozí ještě víc. Zastává se lidí a světa, nesouhlasí s Božím řešením. Vyčítá Bohu a ptá se otázkami, dodnes aktuálními: *„Tvé oči jsou čisté, nemohou se dívat na zlo a hledět na trápení. Proč tedy trpíš věrolomné, mlčíš, když svévolník pohlcuje spravedlivějšího?“*

Boží odpověď má tentokrát zapsat na tabulky, aby si to varování každý mohl přečíst: *„Vidění už ukazuje k určitému času, míří neomylně k cíli. Prodlévá-li, vyčkej, neboť přijde zcela jistě, zadržet se nedá.“* Katastrofa je nevyhnutelná. Ale přece je tu naděje: *„Spravedlivý bude žít pro svou věrnost,“* slyší dál Abakuk, nebo jak překládají kraličtí: *„spravedlivý z víry své živ bude“*. Jediné Bohem nabízené řešení, jediná naděje uprostřed katastrof, Božích soudů a trestů. Spravedlivý bude žít z víry. Víra a věrnost, dva použité překladatelské významy pro jedno hebrejské slovo chtějí zdůraznit, že vírou je nejen poznání Boha a důvěra v něho, ale především věrnost. Kdo zná Boha a hlásí se k němu, poslouchá jej a důvěřuje mu, kdo je mu věrný za všech okolností, i tehdy, když jeho činům a plánům prozatím nerozumí, ten bude žít ještě z jiných zdrojů, než jen z toho, co se urodí na polích. Není jen fyzickým člověkem, ale i duchovním. Prorok si to uvědomuje a cítí, že na všechno to zlé, co jej i jeho lid čeká, je potřeba se vnitřně připravit. A tak se v závěrečné kapitole prozpívá k modlitbě. Už se s Bohem nehádá, neobviňuje ho z jeho mlčení ke zlu, které v jeho světě narůstá.

Jeho modlitba, která je nadepsána *„na způsob tklivé písně“*, začíná pokornou prosbou: *„Hospodine, slyšel jsem tvou zprávu; bojím se o tvé dílo. Hospodine v tento čas je zachovej, v tento čas je uveď ve známost. V nepokoji pamatuj na slitování.“*

Abakukova modlitba nezačíná jáсотem ani chválou. Na jejím začátku je strach. Bojí se o Boží dílo, o jeho vyvolený lid, který se díky své neposlušnosti ocitá pod Božími soudy, v ohrožení, zmatku a krizích. Přimlouvá se za trpící a zkoušený svět. To je úkol nejen dávného proroka, ale i Božího lidu v dnešním světě. To je úkol i každého z nás. Když se bojíme o Boží dílo ve světě, v našem národě, v naší církvi, v našem sboru, v našich rodinách, modleme se. Když se bojíme o budoucnost Bohem stvořeného světa, ohroženého lidským drancováním přírody, nenasytností mocných i hrozbou použití nejničivějších zbraní, modleme se. Když se bojíme o ohrožení svobody, pravdy, spravedlnosti, práva – modleme se.

Nezapomínejme ale na to, že Hospodin nezasahuje vždycky tak, jak bychom si přáli, ani v čase, který bychom si představovali. Ani mezi počátečním strachem a závěrečným jáсотem Abakukovy modlitby se neudálo vůbec nic. Hospodin nezasáhl. Hospodin mlčí. Prorok se však v modlitbě rozpomíná na Boží zásahy v životě svého národa i ve svém životě. Tolikrát nás přece Hospodin nesl, vysvobodil, vytrhoval z ohrožení. Tolikrát nám odpouštěl naši nevěrnost, tolikrát se nad námi slitoval. A tohle rozpomínání mu přináší novou naději pro přítomnost i budoucnost. Přestává lpět na svých představách a upíná se k Bohu a jeho možnostem. Vzdává se svých sil a vyznává: *„Panovník Hospodin je moje síla.“* Začíná žít ne ze strachu, ale z víry.

A víra mu dává do srdce i do úst to zvláštní, obdivuhodné vyznání. *„I kdyby fíkovník nevypučel, réva nedala výnos, selhala plodnost olivy, pole nevydala pokrm, z ohrady zmizel brav, ve chlévech dobytek nebyl, já budu s jáсотem oslavovat Hospodina, jásat k chvále Boha, který je má spása ...“* Prorok sobě i nám staví před oči tvrdou realitu našeho

pozemského života. I její nevyzpytatelnost a možné ohrožení všeho, co až dosud bylo samozřejmou součástí našeho života.

Nejistota budoucnosti je i pro nás až příliš reálná. A do ní zní Abakukovo „I kdyby...“ Proti představě zhroucení všech vnějších jistot staví jásot a chválu. *Já budu jásotem oslavovat Hospodina, jásat k chvále Boha, který je má spása.*“ V něm je moje budoucnost, moje záchrana, moje síla. Ten, který v předchozí kapitole přiznává, *„jakoby kostižer zachvátil mé kosti, podlamují se pode mnou nohy,*“ najednou zpívá *„Učinil mé nohy hbité jako nohy laně“.* *“Po posvátných nádvořích mi dává šlapat“* – co jiní okolo mně uctívají, co považují za maximum důležitosti a spokojenosti, to já mohu přejít bez pozastavení, protože mám jiný cíl, jiné hodnoty.

Sestry a bratři, potřebujeme slyšet tuto Abakukovu modlitbu. Potřebujeme zpívat jeho píseň. Jeho podmínečné „i k d y b y“ má patřit i do našeho slovníku víry. I kdyby šly ceny závratně nahoru a ekonomika i energetika se hroutil, i kdyby došly suroviny, i kdyby se národy daly do pohybu, množily se teroristické útoky, rozšiřovaly se válečné konflikty, i kdyby lidstvo ohrožovaly další pandemie nebezpečných chorob, i kdyby opadal zájem o Boží Slovo a umenšovala se shromáždění věřících, já budu přesto oslavovat Hospodina, který má můj život i životy celého lidstva ve svých rukou. Budu jásat k chvále Boha, který je má spása.

Budu si připomínat Boží „i kdyby“, jak je slyšel prorok Izaiáš: *„Copak se může zapomenout žena na své pacholátko, neslítovat se nad synem vlastního života? I kdyby některé zapomněly, já na tebe nezapomenu. Hle, vyryl jsem si tě do dlaní,*“ Hospodin na nás nezapomněl. Jsme vyryti do Jeho dlaní hřeby Kristova kříže, trny z jeho trnové koruny. On v Kristu ukázal, že nepotlačuje zlo jen zlem, ale že se rozhodl proměnit zlo láskou. V něm je naše spravedlnost, On dává sílu žít z víry v jeho zaslíbení.

Vidíme kolem sebe mnoho křehkých lidí. Jejich nálada, strachy a úzkosti jsou přímo úměrné titulům ve zprávách. Rozčilují je komentáře na sociálních sítích. Hroutí se, když se lidé nechovají podle jejich představ. Jsou ochotni čím dál arogantněji prosazovat svůj zaručeně správný názor. Svět nezakotvených lidí se dotýká a ovlivňuje i nás a naše rodiny.

Abakukovy verše nás zvou k tomu, abychom žili nejen z toho, co fyzicky máme a z toho, jak na nás působí naše okolí, ale také z toho, **čemu a komu věříme.** Vždyť spravedlivý žije z víry. Náš život čerpá nejen z jídla a pití, levných energií, z lidských vztahů, ale ze samého zdroje života – z Boha, z Božího Slova, z Jeho Ducha. V něm je zakotvení našeho života. V něm je plnost, kterou jinde nenajdeme. Díky tomuto zdroji může skrze nás pronikat do našeho světa něco nového, nečekaného, jiného, nadějného. Můžeme infikovat lidi kolem sebe vyrovnaností, klidem, odvahou a ochotou k pomoci i k případnému uskromnění. Můžeme stavět hráz panickým a pesimistickým prognózám i lživým fámám.

Mnohému nerozumíme. Nevíme, proč selhala plodnost olivy, proč se děje to nebo ono, proč se zlé věci dějí dobrým lidem. Bůh nám neslubil, že budeme mít vždycky všeho dostatek a náš život bude plynout jen klidně, šťastně, spokojeně a bez problémů. **To ale neznamená, že by už nebyl naším Bohem.** I kdyby fíkovník nevypučel, i kdyby se obtíže a problémy vršily jeden za druhým, pro Boha, kterému věříme, není žádná naše těžkost k neunesení. Vždyť tu největší tíži nesl a donesl Jeho Syn až na Golgatu. A tak můžeme s Abakukem jásotem oslavovat Hospodina, jásat k chvále Boha, který je naše spása. Pán Bůh nám k tomu dávej vždy novou odvalu a sílu.

Pane Bože,

vyznáváme, že i nám jsou často bližší Abakukovy výčitky, nářek, obviňování a otázky, než chvála a jistota, ke které se nakonec promodlil. I my se často ptáme, proč nezasahuješ tak, jak bychom si přáli a očekávali. Prosíme, uč nás vidět za tvým podivuhodným vedením dějin našeho světa i našich životů naději, že ty jsi dodnes silou a záchranou všech, kteří tobě věří, i svrchovaným Pánem nad všemi samozvanými pány tohoto světa. Amen